

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
Економічний факультет
Кафедра: Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Код та назва спеціальності: 051 Економіка

Назва освітньої програми: Економіка підприємства

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Форма здобуття освіти: ☒ денна ☒ заочна

Семестр: 3

Кількість кредитів ЄКТС: 7

Форма підсумкового контролю: : ☐ залік ☒ екзамен

Розробник програми: Каличева Н. Є., д.е.н., професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом.

Харків, 2025 рік

ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Обов'язкова / Вибіркова

Курс: 2 / Семестр: 3

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПІБ викладача: Каличева Наталія Євгеніївна

Контактна інформація: 096-711-12-54

email: kalucheva_ne@kart.edu.ua;

kalychева_natash@ukr.net

Час консультацій: вівторок 15.00-16.30

Форми зв'язку: Zoom:

<https://us02web.zoom.us/j/83894186855?pwd=T0V0aktJaTh1dTU1NHdoeGtwU3p4dz09>

Ідентифікатор конференції: 838 9418 6855

Код доступу: 3u5MXA

Moodle: <https://do.kart.edu.ua/user/profile.php>

МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета освітньої компоненти: сформувати у майбутнього спеціаліста необхідні теоретичні знання і практичні навички в управлінні виробничими процесами.

Завдання освітньої компоненти: в результаті вивчення ОК здобувач вищої освіти повинен:

- оволодіти основними методами організації конструкторської, технологічної, організаційної та економічної підготовки різних типів виробництва;
- досконально вивчити організацію ремонтного, енергетичного, матеріально-технічного господарства, внутрішньозаводського транспорту;
- вміти наприкінці підготовки виробництва, розрахувати необхідні для цього матеріальні, трудові, енергетичні, ремонтні, інструментальні ресурси, визначити економічну доцільність здійснення організаційних заходів.

КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

ФК4 Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК5 Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ФК11 Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ФК14 Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

ФК15 Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) при управлінні підприємством.

РН6 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН7 Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН12 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань в сфері економіки підприємства та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН15 Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН17 Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків для забезпечення ефективного розвитку підприємства.

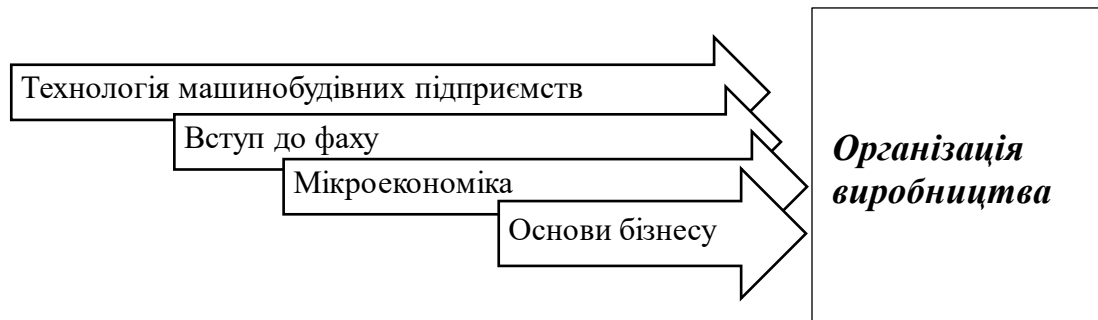
РН21 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН23 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

РН24 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

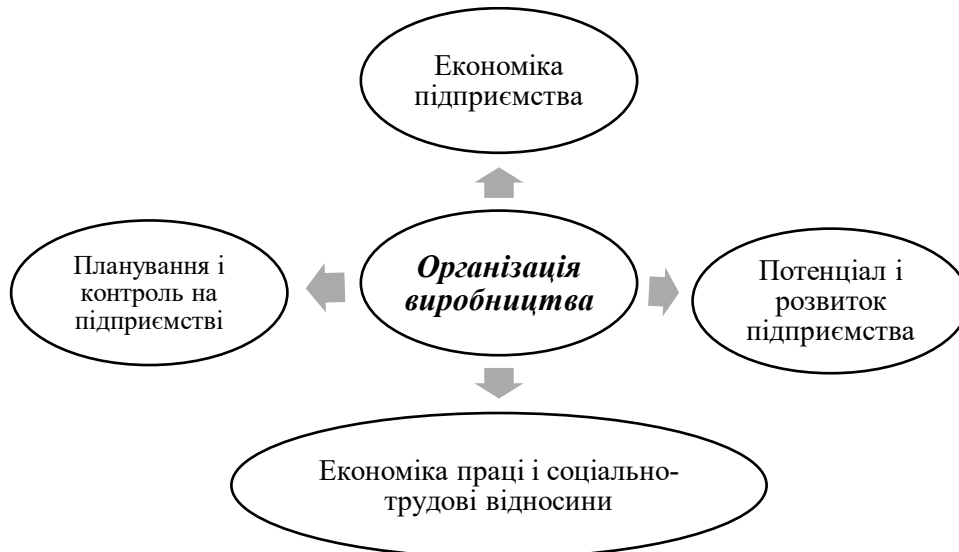
ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Перелік дисциплін чи курсів, необхідних для засвоєння:

ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Дисципліни, для яких знання з цієї дисципліни є базовими:

ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку, визначених резолюцією ООН №70/1 та Указом Президента України №722/2019, як:

4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

7) забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх;

8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;

9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;

12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.

Опис реалізації:

Освітня компонента з організації виробництва сприяє реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР), формуючи у студентів системне мислення, екологічну відповідальність, інноваційні підходи до управління ресурсами та соціально орієнтоване лідерство. Ключові елементи цієї компоненти інтегруються з ЦСР:

1) зміст освітньої компоненти включає теми з раціонального використання ресурсів, енергоефективності, екологічного менеджменту, цифровізації виробництва і передбачає вивчення моделей сталого виробництва, етичних аспектів управління, проведення аналізу впливу виробництва на довкілля;

2) цілі сталого розвитку корелюють з методами навчання:

- проєктне навчання: студенти розробляють моделі сталого виробництва;
- кейси з реального бізнесу: аналізують приклади впровадження екологічних стандартів;

- міждисциплінарний підхід: поєднання економіки, екології, технологій;

3) завданнями освітньої компоненти передбачено:

- сформувати компетентності у сфері сталого управління виробництвом;
- навчити оцінювати вплив виробничих рішень на соціальне та природне середовище;

- розвивати критичне мислення щодо ресурсної ефективності та інновацій;

4) очікувані результати навчання узгоджуються з цілями сталого розвитку, формуючи здатності планування та організації виробництва з урахуванням принципів сталого розвитку, володіння інструментами еколого-економічного аналізу, готовності до прийняття рішень, що враховують інтереси суспільства, бізнесу та природи.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1. Основи організації виробництва

Тема 1. Поняття та закони організації виробництва

Поняття матеріального виробництва. Мета функціонування виробничого підприємства. Поняття організації. Організація у просторі і часі. Поняття організації виробництва. Предмет та завдання організації виробництва. Сутність закону та закономірності. Закони організації в структурах і процесах.

Тема 2. Виробничі системи. Організаційне проектування виробничих систем

Поняття системи, її структури та будови. Сутність системного підходу до управління організацією. Класифікація і властивості систем. Функції та структура організації, зв'язок між ними.

Сутність організаційного проектування. Класифікація зв'язків та сполучень у структурах. Класифікація структур за способом зв'язку та об'єктами формування. Види організаційних структур управління підприємства, їх характеристика та застосування. Поняття виробничої структури підприємства та принципи її побудови. Принципи раціоналізації структури організації.

Тема 3. Організація трудових процесів і робочих місць

Сутність та основні завдання організації праці. Поняття і структура трудового процесу. Класифікація трудових процесів та їх характеристика.

Робоче місце як основна ланка виробничої структури підприємства. Організація робочого місця. Поняття операційної карти. Оснащення, обслуговування та атестація робочого місця.

Організація праці трудових колективів. Розподіл та кооперація праці. Бригадна форма організації колективної праці. Принципи проектування організації праці трудових колективів.

Тема 4. Нормування праці

Нормування праці як необхідна умова організації ефективної роботи працівників та устаткування. Робочий час. Структура робочого часу та характеристика його структурних елементів. Система норм трудової діяльності. Методи нормування праці.

Тема 5. Виробничий процес. Організація виробничих процесів у часі

Поняття виробничого процесу. Види виробничих процесів та їх характеристика. Виробничий цикл як найважливіший параметр організації

виробничого процесу у часі. Структура та тривалість виробничого циклу. Принципи раціоналізації виробничих процесів у часі.

Пошук шляхів скорочення довжини виробничого циклу. Послідовне, паралельне і послідовно-паралельне сполучення операцій, переваги, недоліки. Визначення скорочення виробничого циклу виготовлення виробів при різних типах сполучення операцій, визначення простоїв операторів при різних типах сполучення. Коефіцієнт щільності виробничого циклу та фактори, що його визначають.

Тема 6. Форми організації та типи виробництва

Форма організації виробництва як взаємодія елементів виробничого процесу у просторі та часі. Основні форми організації виробництва (спеціалізація, кооперування, концентрація, комбінування) та їх характеристика. Особливості взаємодії в умовах воєнного стану.

Сутність поняття «тип виробництва». Характеристика основних типів виробництва: масове, серійне та одиничне виробництво. Характеристика підприємств масового, серійного, одиничного виробництва.

Взаємозв'язок між типом виробництва та методом його організації. Основні методи організації виробництва. Фактори, що впливають на вибір методу організації виробництва.

Тема 7. Потоківий метод організації виробництва. Організація автоматизованого виробництва

Сутність потокового методу організації виробництва. Основні характеристики поточного виробництва. Застосування потокового методу організації виробництва.

Поняття потокової лінії. Класифікація потових ліній. Основні параметри потокової лінії, їх характеристика. Період обслуговування потокової лінії. Фактори, що забезпечують ритмічність роботи потокової лінії. Розрахунок параметрів потокової лінії.

Автоматизація виробництва на сучасних підприємствах як фактор підвищення ефективності їх діяльності.

Тема 8. Партіонний та одиничний методи організації виробництва

Сутність партіонного методу організації виробництва, його основні характеристики. Застосування партіонного методу організації виробництва. Поняття партії та серії виробів. Поняття ритмічності роботи при партіонному методі організації виробництва.

Сутність одиничного методу організації виробництва, характеристика його основних стадій. Застосування одиничного методу організації виробництва, його переваги та недоліки.

Модуль 2. Організація виробничих процесів

Тема 9. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції

Роль інновацій у розвитку виробничого підприємства. Комплексна підготовка випуску інноваційної продукції, характеристика етапів та їх послідовність.

Види та етапи виконання науково-конструкторської підготовки виробництва. Оцінка ефективності проведення конструкторської підготовки виробництва. Скорочення циклу (швидкість проведення) конструкторської підготовки як конкурентна перевага сучасного підприємства. Уніфікація та стандартизація виробів як фактор підвищення конкурентоспроможності продукції за ціною, якістю та швидкістю її подачі на ринок.

Зміст та завдання технологічної підготовки виробництва. Технологічність конструкції виробу. Типовий технологічний процес. Етапи проведення технологічної підготовки виробництва. Технологічна уніфікація та типізація технологічних процесів як фактор скорочення тривалості та трудомісткості технологічної підготовки виробництва.

Організація виробничого планування як основа організаційної підготовки виробництва. Стратегічне планування діяльності підприємства. Бізнес-планування діяльності підприємства. Основи оперативно-календарного планування в умовах різних типів виробництва. Організація диспетчеризації виробництва. Сітьове планування та управління виробництвом.

Тема 10. Організація основних виробничих процесів

Характеристика заготівельних підрозділів основного виробництва, принципи їх організації та підвищення ефективності. Характеристика оброблювальних підрозділів основного виробництва, принципи їх організації та підвищення ефективності. Характеристика складальних підрозділів основного виробництва, принципи їх організації та підвищення ефективності.

Тема 11. Організація допоміжних виробництв

Поняття виробничої інфраструктури підприємства. Види допоміжних виробництв на сучасному виробничому підприємстві.

Організація інструментального господарства. Мета функціонування інструментального господарства. Структурні підрозділи інструментального господарства та їх призначення. Основні завдання організації робіт з інструментального забезпечення виробництва. Напрямки удосконалення інструментального господарства та підвищення ефективності його функціонування. Визначення потреби виробництва в інструментах.

Організація ремонтного господарства. Характеристика основних підходів до організації ремонтного господарства на підприємстві. Сутність системи

планово-профілактичного ремонту (ППР). Поняття категорії складності ремонту, ремонтного циклу. Поняття огляду, малого, середнього і капітального ремонтів. Визначення трудомісткості річних ремонтних робіт, необхідного штату ремонтної бригади. Складання річного графіку ремонтних робіт.

Організація енергетичного господарства. Види енергії та енергетичних ресурсів сучасного виробничого підприємства. Визначення потреби в енергоресурсах. Переваги і недоліки централізованого і децентралізованого енергопостачання. Напрямки удосконалення енергетичного господарства та підвищення ефективності його функціонування.

Тема 12. Організація обслуговуючих господарств

Роль обслуговуючих господарств у виробничій інфраструктурі підприємства.

Організація матеріально-технічного забезпечення виробництва. Матеріально-технічне забезпечення та його вплив на якість продукції підприємства. Основні цілі матеріально-технічного забезпечення. Матеріально-технічне забезпечення підприємства в умовах воєнного часу. Структура відділу матеріально-технічного забезпечення виробництва. Визначення потреби в матеріальних ресурсах на підприємств. Використання сучасних логістичних принципів організації та підвищення ефективності матеріально-технічного забезпечення виробництва.

Транспортне господарство як підрозділ обслуговування виробництва та його призначення. Види транспортних засобів сучасного підприємства. Поняття вантажного потоку на підприємстві та визначення внутрішнього вантажообігу. Характеристика основних транспортних систем підприємств. Фактори, які визначають вибір транспортних систем. Шляхи скорочення маршрутів і обсягів перевезень.

Складське господарство як підрозділ обслуговування виробництва, його основні функції. Доцільність утримання складського господарства в ринкових умовах.

Тема 13. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції

Поняття конкурентоспроможності та якості продукції, взаємозв'язок між ними. Системи контролю якості продукції. Організація технічного контролю якості на підприємстві. Характеристика видів та методів проведення технічного контролю якості продукції Організація сертифікації продукції підприємства.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Перелік тем:

- 1 Визначення тривалості трудових процесів, штату, трудомісткості та продуктивності праці.
- 2 Визначення довжини виробничого циклу при різних видах сполучення технологічних операцій.
- 3 Визначення довжини виробничого циклу для різних типів виробництва.
- 4 Розрахунок параметрів потокової лінії. Визначення оптимального розміру партії деталей.
- 5 Розрахунки річної трудомісткості ремонтних робіт, штату ремонтної бригади, складання графіку ремонту устаткування.
- 6 Розрахунки необхідного, витратного і обігового фонду інструментів на підприємстві.
- 7 Розрахунки річної потреби в енергоресурсах.
- 8 Розрахунки вантажообігу, складання схем вантажообігу, визначення необхідності в транспортних засобах та складських приміщеннях на підприємстві.

ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Види завдань:

- Опрацювання теоретичного матеріалу.
- Підготовка до практичних занять.
- Виконання курсової роботи.
- Підготовка до підсумкового контролю.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА / ЗАОЧНА ФОРМА)

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	Тема 1. Поняття та закони організації виробництва	2/2	2/-	-	10/10	14/12
2	Тема 2. Виробничі системи. Організаційне проектування виробничих систем	2/2	2/2	-	10/10	14/14
3	Тема 2. Виробничі системи. Організаційне проектування виробничих систем	2/2	2/2	-	10/10	14/14
4	Тема 3. Організація трудових процесів і робочих місць	2/-	2/-	-	10/10	14/10

5	Тема 4. Нормування праці	2/-	2/-	-	10/14	14/14
6	Тема 5. Виробничий процес. Організація виробничих процесів у часі	2/2	2/2	-	10/10	14/14
7	Тема 5. Виробничий процес. Організація виробничих процесів у часі	2/-	2/2	-	10/10	14/12
8	Тема 6. Форми організації та типи виробництва	2/-	2/-	-	10/15	14/15
9	Тема 7. Потоковий метод організації виробництва. Організація автоматизованого виробництва	2/-	2/-	-	10/15	14/15
10	Тема 8. Партіонний та одиничний методи організації виробництва	2/-	2/-	-	10/15	14/15
11	Тема 9. Комплексна підготовка виробництва до випуску нової продукції	2/-	2/-	-	10/15	14/15
12	Тема 10. Організація основних виробничих процесів	2/-	2/-	-	10/15	14/15
13	Тема 11. Організація допоміжних виробництв	2/-	2/-	-	10/15	14/15
14	Тема 12. Організація обслуговуючих господарств	2/-	2/-	-	10/15	14/15
15	Тема 13. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	2/-	2/-	-	10/15	14/15
	Всього	30/8	30/8	-	150/194	210/210

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вид: курсова робота

Тема: Організація ремонтного виробництва на підприємстві за системою планово-попереджувального ремонту (ППР).

Вимоги: Оформлення курсової роботи здійснюється відповідно до чинних вимог нормконтролю в університеті, деталізованих у рамках відповідного методичного посібника та вказівок до виконання курсової роботи з даної освітньої компоненти. Обсяг пояснювальної записки має не перевищувати 30 сторінок формату А4, а графічні матеріали можуть бути виконаними на листах формату А4-А1.

Обов'язковими розділами курсової роботи повинні бути такі:

- ППр.
- 1 Розрахунки річної трудомісткості ремонтних робіт за системою
 - 2 Розрахунки необхідного штату ремонтної бригади.
 - 3 Побудова річного календарного графіка ремонту устаткування.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні: лекції, пояснення, бесіди, дискусії.

Наочні: ілюстрація (слайди, малюнки), демонстрація (фільми, пізнавальні відео).

Практичні: практичні роботи.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: до 60 балів

Модульний контроль: до 40 балів

Підсумковий контроль (залік/іспит): до 100 балів

Курсова робота: до 100 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль на семінарах/практичних заняттях (максимум 40 балів):

- якщо студент відвідує заняття, бере активну участь у дискусіях, самостійно розв'язує завдання - отримує 36-40 балів;
- при частковій участі, відповіді не завжди аргументовані – 21-34 бали;
- якщо присутній на обмеженій кількості занять, відповідає рідко – 5-20 балів;
- за відсутність активності та пропуски – 0-5 балів.

Виконання розрахункових завдань (максимум 20 балів)

- ідеальне виконання (повністю оформлено, всі обґрунтування та розрахунки, власний аналіз): 18-20 балів;
- виконано майже повністю (окремі незначні недоліки у оформленні чи обґрунтуваннях): 13-17 балів;
- виконано частково (відсутні частини роботи, допущено суттєві помилки у розрахунках): 7-12 балів;
- фрагментарне чи несвоєчасне виконання, значні помилки: 0-6 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить **100** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту/заліку) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно

(незадовільно) для іспитів, курсових робіт/проектів або зараховано/незараховано для заліків) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за національною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Визначення плагіату та його наслідків:

Академічний плагіат» – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово

використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есеїв, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими

особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на

таке використання

Правила цитування: «Цитата» – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Щоби правильно оформити цитату, необхідно дотримуватися таких правил:

- вказувати перевірене джерело. Цитати мають містити відомості про автора та назву його роботи, звідки взята цитата;
- не порушувати зміст цитати;
- відокремлювати цитату від основного тексту;
- використовувати скорочені цитати;
- вказувати сторінки.

Етика використання AI-інструментів: здобувачі можуть використовувати інструменти AI — для пояснення складних тем простими словами, перевірки граматики та стилю, самоперевірка знань (тести, запитання); недопустиме використання AI для списування.

Процедура оскарження оцінок: в Українському державному університеті залізничного транспорту діє Положення про організацію освітнього процесу, яким закріплено право здобувачів на оскарження результатів контрольних заходів. Тому якщо здобувачі незадоволені оцінкою, або є сумніви щодо об'єктивності викладачів вони можуть звернутися до завідувача кафедри із заявою-апеляцією. Створена апеляційна комісія перевіряє результати підсумкового контролю знань.

Правила поведінки на заняттях: заходить на онлайн-заняття вчасно, бажано за кілька хвилин до початку; використовуй своє справжнє ім'я та прізвище, вказувати номер групи; дотримуватися ввічливого та поважного спілкування; під час пар; вимикати мікрофон та вмикати його лише під час діалогу з викладачем; камеру, за можливості, тримати увімкненою; не перебивати інших учасників, користуватися за потреби функцією «піднятої руку»; використовувати чат лише для навчальних повідомлень; не поширювати сторонні посилання, зображення чи повідомлення; не ображати, не принижувати та не ігнорувати інших учасників.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань підготовки для іспиту:

- 1 Що таке норма витрати будь – яких матеріальних ресурсів?
- 2 Для чого необхідний поточний запас матеріалів?
- 3 Які фактори впливають на вибір транспортної системи на підприємстві?
- 4 Чи доцільно утримання власного складського господарства на підприємстві? Відповідь обґрунтуйте.

- 5 Яким показником визначається напруженість виробничого завдання?
- 6 Чи є “безперервне виконання операції” раціональним принципом організації виробництва?
- 7 Які фактори відносяться до соціальних умов формування підприємства?
- 8 Що є основним виробництвом? Назвіть характерні ознаки.
- 9 Які здібності людини беруть участь у комплексі заходів щодо організації виробництва?
- 10 Який тип виробництва характеризується найбільшою тривалістю виробничого циклу?
- 11 Який існує взаємозв'язок між функціями та структурою організації підприємства?
- 12 Які існують закони організації? Дайте характеристику кожному з них.
- 13 Які принципи необхідно дотримувати при складанні річного графіку ремонту устаткування?
- 14 Чи поширюється загально прийняте поняття “організація виробництва” на організацію роботи залізничного транспорту? Відповідь обґрунтуйте.
- 15 Чим визначається тривалість міжремонтних і міжоглядових періодів по системі ППР?
- 16 Які етапи підготовки виробництва Ви знаєте? Яка існує послідовність виконання етапів підготовки виробництва?
- 17 Які існують підприємства за формами власності на майно?
- 18 Чим характеризується непотокове виробництво?
- 19 Для якого типу виробництва характерний низький відсоток ручної праці?
- 20 В чому полягає основна мета підприємства?
- 21 Які зв'язки в структурі гарантують здійснення функцій системи та її окремих підрозділів у випадку порушення зв'язків, що обумовлюють реалізацію цих цілей?
- 22 Дайте характеристику одиночному виробництву
- 23 Чим визначається тривалість періоду обробки інструментом до повного його зносу?
- 24 Які існують підприємства за кількістю власників?
- 25 Назвіть заходи скорочення довжини виробничого циклу.
- 26 При якому типі сполучення операцій сумарні простої робітників найменші?
- 27 При якому типі сполучення операцій технологічні перерви найменші?
- 28 В чому полягає призначення ремонтного виробництва на підприємстві?
- 29 Назвіть принципи організації структури управління.
- 30 Назвіть принципи організації процесу управління.

- 31 Які типи структури організації Ви знаєте? Дайте характеристику кожному з них.
- 32 Якому типу виробництва притаманна організація виробничих підрозділів за предметним принципом?
- 33 Які форми організації виробництва Вам відомі? Дайте характеристику кожному з них.
- 34 Яка існує залежність між коефіцієнтом щільності виробничого циклу і коефіцієнтом змінності роботи устаткування?
- 35 Назвіть послідовність стадій організації системи виробництва?
- 36 Які економічні критерії необхідно врахувати при організації енергетичного господарства?
- 37 Дайте характеристику поточному, технологічному, предметному та предметно – технологічному принципу організації виробничих підрозділів.
- 38 Для яких типів виробництва притаманний той чи інший принцип організації виробничих підрозділів?
- 39 Як визначається виробничий цикл?
- 40 Чи характеризує величина коефіцієнту щільності виробничого циклу тип виробництва підприємства?
- 41 На підприємствах яких галузей може бути відсутнє інструментальне господарство?
- 42 За якими показниками можна визначити фізичний стан основних засобів підприємства?
- 43 В умовах якого виробництва робочі місця не мають закріплених за ними операцій і завантажуються різними операціями без будь – якої послідовності?
- 44 При якому виробництві за робочими місцями закріплюються декілька операцій у певній послідовності?
- 45 При якому виробництві робочі місця завантаженні виконанням тільки однієї операції?
- 46 Які методи організації виробництва Ви знаєте? Назвіть характерні ознаки кожного з них.
- 47 Чим визначається тривалість технологічного циклу опрацювання партії деталей на декількох операціях?
- 48 Що таке “період обслуговування поточної лінії”?
- 49 Що Ви розумієте під виробничою системою?
- 50 В чому полягає основне завдання аналізу якості надходження матеріальних ресурсів на підприємстві?
- 51 Назвіть основні ознаки, що є характерними для того чи іншого типу виробництва.
- 52 Якими показниками можна оцінити ефективність роботи транспортного підприємства?

- 53 При якому виді спеціалізації відбувається зосередження виробництва окремих деталей і агрегатів, заготовок і напівфабрикатів?
- 54 Яким чином визначається норма страхового запасу?
- 55 Що таке виробничий процес?
- 56 На якому етапі основного виробничого процесу здійснюється процес по різанню металу, штампуванню та відливці заготовок?
- 57 До якого етапу основного виробництва відносяться здача будівельного об'єкту приймальній комісії?
- 58 На якому етапі здійснюється виготовлення деталі для машини із штампування?
- 59 На якому етапі виробничого процесу здійснюється виготовлення інструменту і пристосування для всіх підрозділів організації?
- 60 До якого виробничого процесу відноситься матеріально – технічне забезпечення виробництва?
- 61 До якого виробничого процесу відноситься проведення лабораторних іспитів з перевірки деталі на міцність?
- 62 Що Ви розумієте під принципами організації виробництва?
- 63 Який метод організації виробництва є основним?
- 64 Якими показниками оцінюється ефективність роботи підприємства?
- 65 Який принцип раціональної організації виробничих процесів характеризує оптимальність проходження предмету праці?
- 66 Який принцип раціональної організації виробничих процесів можна охарактеризувати відношенням робочого часу до загальної тривалості процесу?
- 67 Який принцип раціональної організації виробничих процесів можна охарактеризувати ступенем об'єднання операцій у часі?
- 68 При виконанні якого принципу раціональної організації виробничих процесів забезпечується однакова пропускна здатність різних робочих місць одного процесу?
- 69 До якого виробничого процесу, з точки зору місцезнаходження відноситься виготовлення деталі на конкретному верстаті?
- 70 Яким принципом раціональної організації виробничих процесів забезпечується рівномірність їх виконання у часі?
- 71 За якими факторами можна визначити тип машинобудівного виробництва?
- 72 Які ознаки є характерними для серійного машинобудівного виробництва?
- 73 Завданням якого господарства на підприємстві є організація безперервного забезпечення цехів високоякісною технологічною оснасткою у необхідній кількості та асортименті?
- 74 Завданням якого господарства на підприємстві є своєчасне забезпечення підприємства необхідними ресурсами?
- 75 Назвіть основні функції складу готової продукції?

76 Назвіть етапи конструкторської підготовки виробництва у технологічній послідовності?

77 Які фактори сприяють підвищенню продуктивності праці робочого?

78 На якій стадії технологічної підготовки виробництва здійснюється проектування і виготовлення спец оснастки і нестандартного обладнання?

79 Дайте характеристику одиничному виробництву?

80 Які фактори не впливають на протікання основного виробництва?

81 Що Ви розумієте під виробничою інфраструктурою підприємства?

82 За допомогою чого можна забезпечити ритм роботи потокової лінії?

83 Які показники істотно впливають на планову кількість капітальних ремонтів вагонів?

84 Який вид допоміжного виробництва може бути відсутнім на підприємстві?

85 Що не відноситься до виробничих цілей підприємства?

86 Чи існує пріоритетність окремих етапів підготовки виробництва?

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Дикань, В.Л., Маслова В.О. Організація виробництва: навч. посіб. Х.: УкрДУЗТ, 2013. 422 с.

2. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва: навч. посібник. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. 275 с.

3. Швед В.В., Євась Т.В., Омельченко О.В. Комплексна підготовка виробництва: навчальний посібник. Вінниця, 2021. 148 с.

4. Організація виробництва: Методичні рекомендації до проведення практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка», галузь знань 05 «Соціальні і поведінкові науки», ОП «Економіка та бізнес» /укладач У. В. Росола. Мукачєво: МДУ, 2022. 21 с.

5. Каличева Н.Є., Чорнобровка І.В. Методичні вказівки та завдання до курсового проекту з дисципліни «Організація виробництва». Українська державна академія залізничного транспорту. Харків, 2025 р. 35 с.

6. Дикань В.Л., Каличева Н.Є., Маслова В.О. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Організація виробництва». Українська державна академія залізничного транспорту. Харків, 2015 р. 73 с.

7. Каличева Н.Є. Куценко Н. М., Годунов Ф.А. Управління якістю продукції харчової промисловості. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 84. С. 175-182.

8. Каличева Н.Є. Чорнобровка І.В., Колесніков С. В. Роль ощадливого виробництва в оптимізації виробничих процесів підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 86. С 19-25.

9. Каличева Н.Є., Дикань В.Л., Чорнобровка І.В. Забезпечення ефективності виробничих процесів підприємства: сучасні можливості та загрози. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2025. № 89. С. 97-105.

10. Кавецький В. В., Ратушняк О. Г. Сучасні системи управління плануванням та організацією виробництва *Ефективна економіка*. 2021. №12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/96.pdf

Додаткова література:

1. Технологія машинобудівних підприємств: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Є. Калабухін, Н. Є. Каличева, В.О. Маслова. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 386 с.

2. Дикань В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 1. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 54 с.

3. Дикань В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 2. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 44 с.

4. Дикань В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 3. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 49 с.

5. Дикань В. Л., Воловельська І.В., Каличева Н.Є. Економіка підприємства: конспект лекцій. Ч. 3. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 50 с.

6. Дикань В. Л. Національна модель індустріального розвитку країни: організаційно управлінський аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2023. № 81-82. С. 11-34.

7. Дикань В. Л., Остапюк Б. Б., Кас'ян С. Б. Управління людським капіталом як складовою ресурсного потенціалу підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 88. С. 7-17.

8. Каличева Н. Є. Організація управління на підприємствах залізничного транспорту в сучасних умовах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2014. № 45. С. 167– 170.

9. Каличева Н.Є., Абрамчук В.С., Лобанова Є.В. Інформаційні технології як чинник забезпечення сталого розвитку складського господарства підприємства. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2022. Том. 4. Вип. 81. С. 137 – 146. Режим доступу: <https://www.daemmt.odessa.ua/index.php/daemmt/article/view/430/374>

10. Каличева Н.Є. Голубева А.А., Міненко О.С. Економічні аспекти забезпечення якості продукції на стадії проєктування. *Молодий вчений*. 2022. № 10 (110). С.45-48.

11. Каличева Н.Є., Обруч Г.В., Калашник Д.М. Організаційно-економічні аспекти управління трудовим потенціалом малих підприємств. *Розвиток*

методів управління та господарювання на транспорті. 2025. № 2 (91). С. 179-189. URL: <https://www.daemmt.odesa.ua/index.php/daemmt/article/view/584/537>

12. Каличева Н.Є., Обруч Г.В., Зайцева А.С. Управління персоналом підприємства в умовах цифровізації: особливості кадрового забезпечення організації виробничих процесів. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2025. № 90. С. 26-36.

13. Каличева Н.Є., Чорнобровка І. В.. Вплив ощадливого виробництва на економічну поведінку підприємств в сучасних умовах господарювання. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021. № 74. С. 76-83

14. Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності /Козар Л.М. [та ін.]; за заг. ред. Л.М. Козара. Х.: УкрДУЗТ, 2018. 54 с.

15. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-10-110-10>

16. <http://metod.kart.edu.ua/>

17. <http://pidruchniki.com/>

18. <http://stud.com.ua/>

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Перелік обладнання.

Офлайн: мультимедійний проєктор на базі проєктора ACER PGD5112, ком'ютер IntelPentium II, монітор Samsung 550 В (клавіатура і миша), комутатори MikroTik DC10- 28-V, AC Line 100-240VAC.

Онлайн: ноутбук ASUS VivoBook з вмонтованою камерою та мікрофоном.

Посилання на онлайн-курс: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15272>

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

ПІБ розробника: Каличева Наталія Євгеніївна

Контактна інформація: 096-711-12-54

email: kalucheva_ne@kart.edu.ua;

kalychева_natash@ukr.net

ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

Протокол засідання кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом № 1 від 27серпня 2025 р.